

Innkalling til møte i rådet ved Institutt for framandspråk

Møtetid: onsdag 2. september 2015

Stad: Sydneplassen 12/13, rom 209

Desse er kalla inn:

Frå gruppe A: Ludmila I. Torlakova (arabisk), Kari Haugland (engelsk), Helge Vidar Holm (fransk), Reidar Veland (italiensk), Harry Solvang (japansk/kinesisk), Brita Bryn (russisk), Annette M. Jørgensen (spansk) og Åsta Haukås (tysk)

Frå gruppe B: Innkallinga blir ettersend når representanten er vald.

Frå gruppe C: Anna Polster

Frå gruppe D: Innkallinga blir ettersend når representantane er valde.

Dersom nokon ikkje kan møta, må dei sjølve be vararepresentant om å stilla.

Sak 1 – godkjenning av innkalling og sakliste

Sak 2 – godkjenning av referatet frå 28. mai 2015

Referatet frå rådsmøtet vart sendt ut med e-post 28. mai 2015.

Sak 3 – orienteringssaker

- A) stillingar under utlysing og tilsetjing ved instituttet
- B) forskarskulane

Sak 4 – Innsparingar i driftsbudsjettet for 2016

Sjå det vedlagte saksframlegget.

Framlegg til vedtak: Instituttrådet tek saka til orientering og godkjenner desse innsparingane i driftsbudsjettet for 2016:

- a. innsparingane vedtekne av instituttrådet 18. februar 2015 gjeld også for året 2016. (avsnitt 1 i saksframlegget)*
- b. dei nye sparetiltaka i saksframlegget gjeld for året 2016 (avsnitt 2 i saksframlegget, punkta A-H)*

Sak 5 – ymse

Åse Johnsen,
instituttleiar

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef

Sak 4: Innsparingar i driftsbudsjettet for 2016
Institutttrådsmøte 2. september 2015
Institutt for framandspråk
Universitetet i Bergen

Innsparingar i driftsbudsjettet for 2016

Institutt for framandspråk (IF) er i ein krevjande økonomisk situasjon. I tillegg til å ha med oss eit visst underskot frå 2014 til i år, har instituttet måtta budsjettera med ein relativ sterk vekst i underskotet på driftsbudsjettet 2015. Resultatinnteninga til instituttet har gått ned gjennom fleire år samstundes med at IF har høge utgifter til løn og honorar som må dekkjast over driftsbudsjettet. Instituttet har ein struktur som gjer det vanskeleg å redusera desse kostnadene: mange små fag med få tilsette og stort undervisningsbehov, ofte kombinert med fleire disiplinar og kurstilbod frå innføringsnivå til doktorgrad. Skal vi spare pengar, og det er det ingen veg utanom, må vi redusera kostnadene til løn og honorar. Ekstra krevjande blir situasjonen fordi ikkje berre instituttet, men òg fakultetet – som forvaltar budsjettet til fastløn, og dermed dei store midlane – er i ein krevjande situasjon. Vi må derfor rekna med endå magrare driftsbudsjett til institutta i 2016.

Budsjettet som instituttrådet vedtok for 2015, kalkulerte med eit underskot på litt under 800 000 pluss sosiale kostnader. I sakspapira til rådsmøtet 18. februar heiter det (sak 4):

Budsjettet over er gjort opp med eit underskot på 772 260 kroner. Men dette er utan tillegg for ekstra sosiale kostnader. Dersom fakultetet ikkje endrar praksis for når instituttet sjølv må dekkja sosiale kostnader, vil underskotet auka med fleire hundre tusen kroner (tillegget for sosiale kostnader i 2014 var på 770 000 kroner).

Inntekter og utgifter til vidareutdanninga er haldne utanfor oversyn; men det er lagt til grunn at dette går i balanse.

Vi ser no at tilstrøyminga av studentar til Nettspansk har falle dramatisk. Dermed sviktar inntektene samstundes som instituttet har lønsutgifter til fast tilsette medarbeidarar som underviser på og administrerer tilbodet. I 2015 må vi rekna med eit underskot på dette kurstilbodet, og det vil bli avgjerande å finna ein strategi som gjev økonomisk balanse dersom kurset skal leva vidare.

Vi skal og må få til balanse i driftsbudsjettet igjen, men då må vi spare kraftig på utgiftssida. Det er for tidleg å vedta sjølve driftsbudsjettet for 2016 sidan det vil gå fleire månader før vi veit kva løyvingar vi vil få i 2016 (og kor store utgiftene har vore i 2015). Men vi veit altså nok til at vi må redusera utgiftene ved instituttet, og då er det klokt å vedta innsparingane så tidleg som råd slik at instituttet kan førebu seg best mogleg. Her følgjer først ein gjennomgang av dei sparetiltaka som instituttrådet tidlegare har gjort vedtak om for 2015, og som instituttleiinga ønskjer å føra vidare òg i 2016. Deretter er det sett opp ei liste med nye sparetiltak, som instituttleiinga meiner må setjast i verk i 2016. Til slutt er det ei kort orientering om situasjonen på Nettspansk.

1. Sparetiltak i 2015

For budsjettåret 2015 vedtok instituttrådet 18. februar følgjande sparetiltak (sak 4):

- (1) Instituttleiinga tek kontakt med fakultetet for å drøfta tiltak som kan betra den økonomiske situasjonen for Institutt for framandspråk. Slike tiltak kan vera tilsetjing i mellombelse stillingar der vitskapleg tilsette går av før fylte 70 år, heving av grensa for når instituttet må dekkja dei sosiale kostnadene for løn og honorar, overføring av dei faste lektorstillingane på russisk til det ordinære fastlønnsbudsjettet ved fakultetet, høgare kompensasjon til fag med få tilsette når ei stilling står ledig ved utlysing.
- (2) Instituttleiar peikar ut ei arbeidsgruppe som kartlegg ressursbruken til undervisning og eksamen på dei ulike faga og emna ved instituttet. Gruppa lagar ein rapport som blir lagd fram for instituttrådet på første møte i haustsemesteret 2015. Målet er m.a. å vurdere om det er samsvar mellom talet på tilsette og ressursbruken til undervisning.
- (3) Dei store faga engelsk og spansk må normalt greia seg utan vikarar ved forskningsterminar og når stillingar står ledige. Eit unntak her er fagdidaktikk-disiplinen på engelsk, som inntil vidare treng vikarhjelp.
- (4) Følgjande toarstillingar vert ikkje erstatta når det noverande engasjementet går ut: Jacob Lothe (31.12.15), David Newby (31.12.15) og Elisabet Tiseliu (avslutta 31.7.16). Franskfaget, som har fått færre stillingar dei seinare åra, og som har undervisningskoordinatorstillinga i denne leiarperioden, får vidareføra toarstillinga til Sébastien Liautaud.

Instituttleiinga har følgt opp desse tiltaka slik:

(1): Instituttleiinga sende 10. mars i år eit brev til fakultetet der det vart gjort greie for den økonomiske situasjonen, og dette vart følgt opp med eit møte med fakultetet 13. mars. Fakultetet har kome oss i møte på eit par punkt. Det viktigaste er at utgiftene til dei to fast tilsette russiske språkpedagogane er tekne over av fakultetet frå og med 1. januar 2015 (til saman 50 prosent stilling). Fakultetet dekkjer òg vikarmidlar hausten 2015 knytte til avgang på franskfaget, sjølv om denne stillinga ikkje er lyst ut på ny. Fakultetet kom oss ikkje i møte på det viktige punktet om sosiale kostnader. Praksisen med at institutta må dekkja dei sosiale kostnadene så snart lønsutgiftene går ut over 30 prosent av løyvingane til driftsbudsjettet, rammar IF ekstra hardt på grunn av det store vikarbehovet.

(2): Instituttleiar sette i vår ned ei arbeidsgruppe for å kartleggja ressursbruken til undervisning og eksamen på dei ulike faga og emna ved instituttet. Arbeidet i gruppa er litt forseinka, men rapporten vil bli lagd fram til instituttrådsmøtet 14. oktober.

(3): Tiltaket vart forsøkt følgt opp i planlegginga av undervisninga hausten 2015. Når engelskfaget likevel har høge utgifter til vikarar og andre mellombels tilsette hausten 2015, skuldast det meste av dette avtalar som var inngåtte før vedtaket om sparetiltak. I 2016 må engelskfaget greia seg utan andre utgifter til vikarar og mellombels tilsette enn instituttet si delfinansiering av Fulbright-stillinga. Spanskfaget er meir sårbart fordi faget har færre tilsette på kvar disiplin. Forskingstermin kombinert med fagkoordinatorverv gjer at faget har inne vikar på litteraturdisiplinen i haust.

(4): Tiseliu har sagt opp toarstillinga frå og med sommaren 2015. Lothe og Newby er orienterte om at stillingane deira ikkje blir vidareførte når dei noverande arbeidsavtalane går ut ved årsskiftet. Franskfaget har fått lovnad om at toarstillinga til Liautaud kan førast vidare.

2. Nye sparetiltak i driftsbudsjettet ved IF i 2016

Lista nedanfor skisserer framlegg til innsparringar i driftsbudsjettet til IF i 2016.

I. Innsparingar som nokolunde presist kan reknast om i kroner her og no, dvs. tiltaka D-J nedanfor, utgjer ei samla innsparing på 1 157 000 kroner samanlikna med 2015.

II. Innsparingar, som er vanskelegare å måla den nøyaktige effekten av enno, femner om punkta A til C. Tiltaka er likevel svært viktige. Desse punkta handlar om streng kontroll med bruken av undervisningsressursar for å unngå høge vikarutgifter. Samstundes må vi takla ein situasjon med færre stillingar på fleire av faga, og instituttet må prøva å skjerma forskingstida til dei tilsette. Effekten av tiltaka A-C vil kunna målast ved utgangen av 2016 ved å samanlikna utgiftene med tilsvarande summar i 2015 og eventuelt også tidlegare år. Størstedelen av driftsbudsjettet ved IF går som kjent til vikarar, timelærarar, sensorar og andre mellombels tilsette. Å halda nede utgiftene her er derfor det viktigaste vi kan gjera for å takla den krevjande økonomiske situasjonen; det vil også føra til ein reduksjon i dei sosiale kostnadene som blir førte på instituttet (gjeld for punkta G-I i tillegg til A-C).

Enkelttiltak:

- (A) Spansk og engelsk får ikkje leiga inn vikarar til undervisninga dersom det ikkje oppstår ekstraordinære fråvær knytte til fullfinansierte frikjøp, sjukdom o.l. Jf. budsjettvedtaket i instituttrådet 18. februar 2015, sak 4. Engelsk fagdidaktikk må også frå og med våren 2016 klara seg med dei faste ressursane på faget.
Unntaket er kulturkunnskapsdisiplinen på spanskfaget våren og hausten 2016, der vi treng vikar. Kulturkunnskap misser ei stilling i januar 2016, og ein medarbeidar har forskingstermin heile 2016 – det er dermed berre éin fast tilsett att i undervisninga på disiplinen (nytilsett med ansvar for brasilkunnskap).
- (B) Vidareutdanninga i tysk startar ikkje opp igjen i 2016, men blir lagt på is på ubestemt tid på grunn av reduksjonar i stillingstalet. Instituttet må prioritera det ordinære kurstilbodet og dessutan skjerma forskingstida til dei fast tilsette.
- (C) Emna i Brasilkunnskap med portugisisk språk blir frå og med 2016 lagde på is på ubestemt tid. Instituttet må prioritera det ordinære kurstilbodet og dessutan skjerma forskingstida til dei fast tilsette.
- (D) Instituttet gjev ikkje støtte til forskning og publisering i 2016. Det er derfor viktig at dei tilsette søker andre finansieringskjelder, slik som Meltzerfondet og smådriftsmidlar frå fakultetet. Det vil vera viktig for instituttet at fakultetet fører vidare ordninga med smådriftsmidlar, men vi kan risikera at avsetninga blir redusert ved fakultetet.
Innsparing samanlikna med 2015: 338 000 kroner
- (E) Instituttet gjev ikkje støtte til langvarige utanlandsopphald for stipendiatar. Stipendiatane må søkja Meltzermidlar og eventuelt bruka av eigne driftsmidlar til langvarige utanlandsopphald.
Innsparing samanlikna med 2015: 113 000 kroner
- (F) Instituttet kuttar ordninga med ventestipend til kvotestipendiatar mellom innlevert avhandling og disputas.
Innsparing samanlikna med 2015: 60 000 kroner.

(G) Instituttet avviklar tre av fire toarstillingar, Jf. budsjettvedtaket i instituttrådet 18. februar 2015, sak 4.

Innsparing samanlikna med 2015 (lønsutgifter): 328 000 kroner

Innsparing samanlikna med 2015 (reise og opphald): 81 000 kroner

(H) Instituttet avviklar emnet TOLKHF. Dette emnet vert gjennomført hausten 2015, med innleige av lærarar tilsvarande 478 arbeidstimar.

Innsparing samanlikna med 2015 (basert på lønnssteg 60 og satsar pr. 1.7.14): 125 000 kroner

(I) Instituttet måtte hausten 2015 dekkja ekstra vikarutgifter på engelskfaget knytte til opptak av for mange masterstudentar. Fakultetet hadde stilt til utsikt støtte her, men p.g.a. den økonomiske situasjonen ved fakultetet vart desse utgiftene lagt over på driftsbudsjettet ved instituttet. Utgiftene svarar til om lag 268 arbeidstimar. Instituttet kan ikkje dekkja tilsvarande utgifter i 2016.

Innsparing samanlikna med 2015 (basert på lønnssteg 63 og satsar pr. 1.7.14): 74 000 kroner

(J) Instituttet avgrensar gjesteforelesar-støtta til 25 000 kroner for 2016 (inkl. reise, opphald og eventuelle honorar). Søknadsfristen blir sett til 1. desember 2015).

Innsparing: 38 000 kroner.

3. Framtida for Nettpansk

Nettpansk har vore ein del av vidareutdanninga ved Institutt for framandspråk sidan 2002. Tilbodet er etter kvart bygt ut til å femna om eit innføringsemne, fire emne på 100-nivå (to kvart semester) og tre emne på 200-nivå (eitt kvart semester). Til saman seks personar har faste delstillingar som lærarar på Nettpansk, og den samla stillingsprosenten er 140. Nettpansk samla gjennom ei årrekke opp eit større økonomisk overskot, som er blitt overført til instituttet og brukt til å finansiera andre delar av drifta ved instituttet.

Etter at SEVU vart lagt ned, vart eit større administrativt ansvar lagt over på institutta. For å møte denne utfordringa, gjekk LLE og IF saman om å tilsetja ein studiekonsulent for vidareutdanninga. Utgiftene vart delte mellom institutta. Etter at oppfølginga av erfaringsbasert master vart lagd over på institutta i 2015, er finansieringa av stillinga slik: LLE 45 prosent, IF 45 prosent og fakultetet 10 prosent.

På inntektssida for Nettpansk har vi studentbetalinga. På utgiftssida har vi først og fremst løn til lærarar og til IF sin del av den administrative stillinga. Drifta av vidareutdanninga ved IF gjekk med eit lite overskot i 2014, men her er det viktig å hugsa på at den nye studiekonsulenten finansiert av vidareutdanninga vart tilsett først i august.

I det akademiske året 2014/2015 har tilstrøyminga av studentar til Nettpansk falle dramatisk. I ei årrekke låg studiepoengproduksjonen temmeleg stabilt mellom 900 og 1000 studiepoeng kvart semester. Men så fall talet til 550 studiepoeng hausten 2014 og 435 våren 2015. Søkjartala for hausten 2015 viser at denne trenden vil halda fram. Forklaringa er sannsynlegvis at vi dei siste par åra har fått to konkurrerande gratistilbod i regi av høgskulane i Telemark og Østfold. Korkje instituttet eller fakultetet kan i den noverande situasjonen driva vidare eit vidareutdanningstilbod som ikkje er økonomisk berekraftig. Vi må derfor prøva å omstilla oss og vurdere m.a. undervisningsmengd, nedlegging av emne, oppretting av nye tilbod og finansieringsmodell. Instituttet har orientert fakultetet om

situasjonen (e-post 10.8.2015), og framtida for Nettspansk vil bli drøfta i eit møte mellom institutt og fakultet 9. september.

Åse Johnsen,
instituttleder

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef

VEDLEGG:

- A) brev til fakultetet frå 10. mars 2015 om den økonomiske situasjonen
- C) utfyllande opplysningar om økonomien ved IF (e-post 18. mars 2015)
- D) svar frå fakultetet 23. mars 2015